

Anneks til miljørapport over ny fordeling af husdyrefterafgrødekravet og justeringer til pligtige- og husdyrefterafgrøder og dyrkningsrelaterede tiltag

Baggrund

Landbrugsstyrelsen er i et høringssvar fra Miljøstyrelsen til ovenstående miljørapport blevet gjort opmærksom på, at miljørapporten mangler at adressere, hvordan grundvandsforekomsterne forventes påvirket som følge af ændringen af beregningsmodellen, der fordeler husdyrefterafgrøder mellem kystvandoplande.

Landbrugsstyrelsen skal i øvrigt bemærke, at det er styrelsens vurdering, at de påtænkte ændringer af de tre ordninger ikke i sig selv eller i sammenhæng med andre planer og projekter vurderes at kunne påvirke et Natura-2000-område væsentligt. Der henvises herved til vurderingen i miljørapportens afsnit 4.4, 5.1, 5.5 og 5.6. Det er derfor også styrelsens vurdering, at der ikke skal laves en habitatkonsekvensvurdering af de påtænkte ændringer, jf. § 6, stk. 2, i bkg. nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Høringssvaret fra Miljøstyrelsen er som følger:

Miljørapporten skal omfatte en beskrivelse af hvordan grundvandsforekomster forventes at blive påvirket direkte og indirekte af forslaget, jf. LBK 126 af 26/01/2018 om vandplanlægning med tilhørende bekendtgørelser, herunder § 3 i BEK 448 af 11/04/2019 om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster. Miljørapporten skal redegøre for grundvandsforekomsternes nuværende miljøtilstand samt en beskrivelse af hvordan grundvandsforekomsternes miljøtilstand forventes påvirket af ændringerne i fordelingen af husdyrefterafgrøder.

Miljørapporten mangler på dette punkt at adressere, hvordan grundvandsforekomsterne forventes påvirket som følge af den omfordeling af husdyrefterafgrøder, som Landbrugsstyrelsen lægger op til, da dette vil medføre, at der er områder, der vil få et reduceret krav.

Det er på foreliggende grundlag derfor ikke muligt at vurdere, om forslaget til ændringerne i bekendtgørelsen indebærer risiko for direkte eller indirekte påvirkning af

grundvandsforekomster, der medfører, at aktuel tilstand forringes, eller at fastlagte miljømål ikke kan opnås, jf. lov om vandplanlægning.

Landbrugsstyrelsen har som følge af høringssvaret fundet behov for at supplere miljørapporten med supplerende oplysninger om miljøtilstanden for grundvand samt en vurdering af, om planen indebærer risiko for direkte eller indirekte påvirkning af grundvandsforekomster, der medfører, at aktuel tilstand forringes, eller at fastlagte miljømål ikke kan opnås.

Hvordan rapporten forholder sig til grundvand

Afsnit 5.1 i miljørapporten forholder sig til hvordan ændringerne forventes at påvirke grundvand. I afsnittet står bl.a. følgende:

"Med ændring af beregningsmodellen, der fordeler husdyrefterafgrøder mellem kystvandoplande, forventes, at husdyrefterafgrøderne i højere grad udlægges i kystvandoplande, hvor udbringning af organisk gødning er stor og hvor der er store efterafgrødegrundarealer, således at husdyrefterafgrøderne målrettes kystvandoplande hvor husdyrefterafgrødernes effekt kan forventes at være størst. Det samlede omfang af husdyrefterafgrøderne forbliver uændret, men fordelingen af kravet bliver mere målrettet. Herved forventes en mulig let øget positiv effekt af husdyrefterafgrøderne på miljøtilstanden i kystvandene, i sær for kystvande med oplandene Nisum Bredning m.fl. 12000070 og Juvre Dyb, Lister Dyb m.fl. 110000052, dog forventes denne mulige effekt at være for lille til at den kan måles. Ændringen vurderes derfor at være i overensstemmelse med den danske havstrategis målsætning indenfor eutrofiering af kystvandene.

Ligeledes forventes ændringerne til husdyrefterafgrødeordningen at medføre en mulig let øget reduktion i kvælstofudvaskning til overflade- og grundvand. Ændringerne til de øvrige ordninger forventes ikke at påvirke kvælstofudvaskningen til overflade- og grundvand hverken i positiv eller negativ retning."

Tilføjelser til rapporten

Landbrugsstyrelsen tilføjer med dette anneks nedenstående tekst og tabel til afsnit 4.1.1 i Miljørapport over ny fordeling af husdyrefterafgrødekravet og justeringer til pligtige- og husdyrefterafgrøder og dyrkningsrelaterede tiltag.

Miljøtilstand af grundvand

For nitrattilstandsvurderingen er der samlet set 24 grundvand-forekomster i ringe kemisk tilstand, 1378 forekomster i god kemisk tilstand og 648 forekomster i ukendt tilstand.

Tilstandsvurdering omsat til arealprocent og volumenprocent i forhold til det samlede danske grundvand fremgå af tabel 1.

Tilstandsklasse	Antal grundvands-forekomster	% af samlet grundvands-areal	% af samlet grundvands-volumen
Ring	24	5,1	2,6
God	1378	92,3	96,7
Ukendt	648	2,6	0,7

Tabel 1: Oversigt over tilstandsvurderinger for nitrat til VP3 efter de beskrevne revurderinger af tilstanden for ialt 35 grundvandsforekomster.

Derudover tilføjer Landbrugsstyrelsen nedenstående tekst og tabel til afsnit 5.1 i Miljørapport over ny fordeling af husdyrefterafgrødekravet og justeringer til pligtige- og husdyrefterafgrøder og dyrkningsrelaterede tiltag.

Det er alene fordelingsmodellen der ændres. Det samlede areal med husdyrefterafgrøder ændres ikke. Husdyrefterafgrøderne udgør på landsplan samlet 34.000 hektar. Fordelingsmodellen omfatter alene ca. 21.000 ha. ud af samlet 625.000 ha med efterafgrøder, dog varierer arealet, der fordeles med fordelingsnøglen fra år til år afhængig af anvendelsen af organisk gødning i oplande til nitratfølsomme habitatnaturtyper i Natura 2000-områder.

Fordelingen af husdyrefterafgrøder ændrer sig fra år til år, uafhængigt af om bekendtgørelsen ændres. Således vil der i de enkelte kystvandoplande i det enkelte år ske stigning og i andre år fald i arealstørrelsen af husdyrefterafgrøder. Det er ikke muligt indenfor det enkelte opland at vide, hvor ændringerne sker.

Et scenarie (Worst case – oplandet til Hjarbæk Fjord) viser, at ændringen udgør op til 1 % af arealet indenfor kystvandoplandet.

Ændringen i beregningsmodellen viser, at der kun sker en meget begrænset om-rokering af arealer indenfor det enkelte opland. Indenfor det enkelte opland vil der ske en ændring i arealerne uafhængigt af om bekendtgørelsen ændres. Der sker allerede i dag en ændring fra år til år uafhængigt af om beregningsmodellen ændres.

Den ændring der introduceres ved den ændrede beregningsmodel er negligerbar. Dette gør sig gældende for såvel pesticider som kvælstof.

Det vurderes, at der ikke vil ske en tilstandsforringelse af hverken grundvandsforekomster eller de dertilhørende terrestriske og akvatiske økosystemer.